

RŪDOLFS ŠTEINERS

ES ESMU SAUCĒJA BALSS VIENTULĪBĀ

... Sekojot cilvēces attīstības gaitai, mēs redzam, ka īstā Zemes misija ir mīlestības attīstīšana, bet tā nāks tikai no pašapziņu sasniegušiem cilvēkiem kā brīvprātīgs sniegums, un cilvēks pamazām iekaros savu Es, tam lēni un pakāpeniski caurstrāvot cilvēka dabu. Mēs zinām, ka dzīvniekiem nav sava Es. Ja lauva spētu teikt "Es", tad ar to netiktu norādīts atsevišķais dzīvnieks, bet gan grupas Es astrālajā pasaulē; visi lauvas sauktu to par savu "Es". Tā veselas dzīvnieku grupas astrālajā jomā sajūt pārjutekliski uztveramo grupas Es kā savu "Es". Tas, ka cilvēkam ir viņa individuālais Es, ir liela priekšrocība, salīdzinot ar dzīvniekiem. Tomēr individuālais Es attīstās pakāpeniski. Cilvēka Es arī sākās ar grupas Es, ar Es, kas piederēja kādai cilvēku grupai.

Ja jūs atskatītos uz senajām tautām, uz senajām rasēm, jūs atklātu, ka sākotnēji cilvēki veidoja mazas grupas. Pie ģermāņu tautām jums nemaz nebūtu tālu jāmeklē. Tacita rakstos jūs varat skaidri redzēt, ka ģermānis daudz lielāku nozīmi piešķīra savai ciltij, nevis savai individualitātei. Viņš vairāk jutās kā herusku (Cherusker) vai zigambru (Sigambrer) cilts loceklis nekā atsevišķa personība. Tādēļ arī tas varēja iestāties par visas cilts likteni. Bija gluži vienalga, kurš atrieba kāda cilts locekļa vai visas cilts apvainojumu. Ar laiku atsevišķi ļaudis sāka atraisīties no piederības ciltij, tā ka ciltis izjuka un vairs nebija kompakta. Cilvēks izauga no grupas dvēseles rakstura un pamazām apguva spēju sajust Es atsevišķā personībā.

Mēs varam saprast noteiktas lietas, it sevišķi reliģiskos dokumentus, tikai tad, ja zinām noslēpumu par grupu dvēselēm, par grupu Es. Tautām, kuras jau bija nonākušas līdz zināmai sava Es uztverei, tas izplatījās ne tikai pār telpiski vienlaicīgi dzīvojošām grupām, bet arī pār dažādos laikos dzīvojošām. Šodien cilvēku atmiņa ir tāda, ka katrs spēj atcerēties tikai pats savu jaunību. Bet bija laiks, kad cilvēks atcerējās ne tikai savus darbus, bet arī sava tēva un vectēva darbus kā savējos. Atmiņa sniedzās pāri dzimšanai un nāvei, ciktāl varēja izsekot asinsradniecībai. Sencis, kura asinis, tā sakot, plūda cauri paaudzēm, pateicoties šīm asinīm, saglabājās pēcteču atmiņā, tā ka viņa mazdēls vai cits šīs cilts piederīgais sajuta sava priekšteča darbus un domas kā savas. Cilvēks nejutās ieslodzīts starp dzimšanu un nāvi, viņš jutās kā veselas paaudžu virknes loceklis, kuras centrā atradās sencis. Pateicoties tam, ka cilvēks atcerējās tēva, vectēva un pārējo darbus, Es noturēja cilti kopā.

Senajos laikos tas izpaudās vārdu došanā. Kā jau teikts, dēls atcerējās ne vien savus darbus, bet arī sava tēva, vectēva un pārējo darbus. Atmiņa sniedzās tālu pagātnē, cauri paaudzēm. Viss, ko atmiņa šādi aptvēra, senajos laikos tika saukts, piemēram,

par "Noasu" vai "Ādamu". Tie nav domāti atsevišķi cilvēki, bet gan visi Es, kas saglabāja atmiņu cauri gadsimtiem. Šis noslēpums attiecas arī uz patriarhu vārdiem. Kādēļ patriarhi dzīvoja tik ilgi [kā mums stāsta Vecā derība]? Tajos laikos nevienam pat neienāca prātā atsevišķam cilvēkam, kurš atrodas starp dzimšanu un nāvi, piešķirt īpašu vārdu. "Ādams" kā kopīga atmiņa noturējās gadsimtiem ilgi. Un tas bija iespējams tādēļ, ka telpiskais un laicīgais ierobežojums, dodot vārdu, netika ņemts vērā.

Tā pakāpeniski un palēnām atsevišķais cilvēka Es atraisījās no grupas dvēseles, no grupas Es. Cilvēks pamazām nonāca pie sava atsevišķā Es apzināšanās. Līdz šim viņš savu Es sajuta piederībā ciltij, cilvēku grupai, ar kuru tas bija saistīts caur asins radniecību – telpā un laikā. Tādēļ teiciens "Es un tēvs Ābrahams ir viens" nozīmē, ka mēs esam viens Es. Un tad katrs jutās pasargāts vienojošā veselumā, jo kopīgās asinis caur visām āderēm ieplūda atbilstošās tautas locekļos.

Bet attīstība turpinājās. Pienāca laiks, kad tieši šo tautu cilvēkiem bija jāsaņem savs atsevišķais Es. Dot cilvēkiem to, kas nepieciešams, lai tie šajā individuālajā Es justos droši un konsolidēti – tā bija Kristus misija. Šajā nozīmē mums arī jāsaprot vārdi, kuri tik viegli tiek pārprasti: "Kurš nenoliegs sievu un bērnu, tēvu un māti, brāli un māsu, tas nevar būt mans mācekļis." (Marks 10:29) Mums tas nav jāsaprot triviālā nozīmē, it kā tiktu dots norādījums bēgt no savas ģimenes. Tas ir domāts šādi: Jums jāsaņem, ka katrs no jums ir atsevišķs Es un ka šis atsevišķais Es ir nepastarpināti saistīts ar garīgo, pasauli caurstrāvojošo Tēvu, ir vienots ar Viņu. Agrāk Vecās derības piekritējs teica: "Es un tēvs Ābrahams ir viens," tādēļ ka Es juta sevi plūstam radniecīgās asinīs. Tagad cilvēkam bija jāsaņemtas brīvam un vienotam ar tēvišķā gara pamatu. Ne vairs asins radniecībai bija jāgarantē cilvēka piederība kādam veselumam, bet gan atziņai par tīri garīgo Tēva principu, ar kuru visi veido vienu veselumu.

Tā Jāņa evaņģēlijs mums vēlas pateikt, ka Kristus ir lielais impulsors, kurš dod cilvēkam tam nepieciešamo, lai viņš justos mūžīgs savā atsevišķajā, individuālajā Es. Tas ir pavērsiens no Vecās derības pie Jaunās, jo Vecajā derībā vienmēr ir kaut kas no grupas dvēseliskuma, kur viens Es jūtas saistīts ar citiem Es, taču tā īsti nejūt ne savu, ne citus Es, toties sajūt tautas jeb cilts Es, kurā visi jūtas pasargāti.

Kā jutās Es, kas bija nobriedis tik tālu, ka vairs nejuta savu saikni ar citām grupas dvēseles individuālajām personībām? Kā jutās atsevišķais Es laikā, kad varēja teikt: "Nu vairs īsto, cilvēciskās dzīves patieso kopsakarību nevar sajust ar citām personām, ar tiem Es, kas pieder vienai grupas dvēselei." Un tam, kurš dotu dvēselei garīgo dzīves maizi, kurš nodrošinātu atsevišķajam Es nepieciešamo barību, vēl tikai bija jānāk. Atsevišķais Es jutās vientuļš, un Kristus priekštecis varēja teikt: "Es esmu viens pats Es,

kas atraisījies un jūtas vientuļš. Un, tā kā es esmu iemācījies justies vientuļš, es jūtos kā pravielis, kuram vientulībā Es sniedz pareizo gara barību.” Tādēļ Sludinātājs dēvēja sevi par Saucēju vientulībā, t.i., par vientulību sasniegušu, no grupas dvēseles atdalījušos Es, kas sauc (schreit) pēc tā, no kā atsevišķais Es varētu saņemt barību. “Es esmu saucēja balss vientulībā.” Te mēs atkal dzirdam dziļu patiesību: katrs atsevišķais, individuālais cilvēka Es ir pilnībā pamatots sevī; es esmu Es balss, kas atraisījies un meklē savu pamatu, uz kura tas varētu stāvēt kā atraisījies Es. Tagad mēs saprotam Jāņa Kristītāja vārdus – “Es esmu saucēja balss vientulībā”.

Aus GA 103/4, Rudolf Steiner, Das Johannes-Evangelium